

VOGELWERK GROEP OOST-BRABANT

Natuurpunt, Vereniging voor Natuur en Landschap in Vlaanderen

Secretariaat van onze Vogelwerkgroep:
Waaibergstraat 26 / 5, 3300 Tienen.
marcel.jonckers2@telenet.be
☎ 016 81 87 87 of 0497 44 72 33

Activiteitenkalender 2012

- √ Belangrijke opmerking: Het is nuttig in te schrijven op onze elektronische nieuwsbrief. Indien er zich een wijziging zou voordoen aan een activiteit, bvb. afgelasting wegens weersomstandigheid of verandering van bus- naar autotocht, dan kunnen wij u samen met de mogelijke deelnemers via een extra-nieuwsbrief verwittigen. Inschrijven op deze nieuwsbrief kan via marcel.jonckers2@telenet.be

Zondag, 8 januari 2012 Roofvogelteldag

Traditioneel houden we bij het begin van het jaar een Roofvogelteldag. We trekken erop uit in diverse vallei- en natuurgebieden om de overwintersaars te inventariseren, vnl. roofvogels, meeuwen en Kieviten. Op de meeste plaatsen wordt het een combinatie van autotocht met wandelingetjes. We verwachten overal een handvol geïnteresseerden. Wie graag zelfstandig elders en synchroon een route wil lopen, meldt dit liefst vooraf (016 81 87 87).

Afspraken op volgende plaatsen telkens om 9.30 u. – Einde omstreeks 12.30 u.

- kerk van Geetbets om 9.30 u. voor een lange wandeling met telling volgens het PTT-concept op 20 verschillende plaatsen o.l.v. Gerrit Stockx;
- dorpsplein Neerlinter om 9.30 u. voor een autozoektocht in de Getevallei o.l.v. Ronny Huybrechts;
- kerk van Webbekom om 9.30 u. voor de omgeving van Diest o.l.v. Annie Vandepoel en Luc Cieters;
- kerk van Willebringen om 9.30 u. voor de streek van Boutersem – Kuntich – Vissenaken met o.a. Grote Kouter, Zeypveld en Rozendaalbeek o.l.v. Jos Cuppens;

- kerk van Bierbeek om 9.30 u. voor een wandeling door de streek van Bierbeek en Haasrode o.l.v. Pol Uytterhoeven;
- Zandstraat te Assent (Bekkevoort) om 9.30 u. voor een wandeling door het Papenbroek o.l.v. Roel Baets
- kerk van l'Ecluse (even voorbij Meldert) om 9.30 u. voor een wandeling langs Rosdel en omgeving o.l.v. Rudy Van Baelen;
- kerk van Korbeek-Lo om 9.30 u voor een wandeling langs de Molenbeekvallei en Kasteel Wilderhof o.l.v. Toon Roels;
- kerk van Bunsbeek, Bunsbeekdorp voor een wandeling langs De Paddepoel en omgeving o.l.v. Els Marjaux en Marcel Jonckers.

Maandag 9 januari 2012

Aanvang “Minicursus Vogels van Het Vinne”

Minicursus bestaande uit 2 lesavonden op maandagen 9 en 16 januari en 1 excursie in het Vinne op zaterdagmiddag 21 januari.

De lessen in de Vinnehoeve te Zoutleeuw duren van 19.30 u. tot 22.30 u. Ze worden gegeven met PowerPoint- presentatie. In de eerste les komen de watervogels van Het Vinne aan bod (eenden, ganzen, zwanen, futen, rallen, aalscholvers). In de tweede les worden de andere soorten besproken (zangvogels, spechten, roofvogels...). De excursie op zaterdagmiddag vertrekt aan de Vinnehoeve en leidt rond het Vinnemeer. Laarzen zijn hiervoor wenselijk. Een verrekijker is nuttig.

Inlichtingen bij kern Zoutleeuw van Natuurpunt: Nicole Smeyers

nsmeyers@skynet.be of bij onze vogelwerkgroep: Marcel Jonckers, 016 81 87 87 of 0497 44 72 33

Inschrijven: door betalen van 20 euro op rekening van NP

Vogelwerkgroep Oost-Brabant, p.a. Waaibergstraat 26 / 5, 3300 Tienen: IBAN:

BE24 3300 1135 7138 – BIC: BBRU BE BB. Vermeld: “Vogels van het Vinne +

naam van de cursist”. De deelnemers ontvangen een cursussyllabus.

Geef bij inschrijven je gegevens (naam, adres, tel.nr. en/of GSM en e-mailadres door aan marcel.jonckers2@telenet.be.

Zaterdag 28 januari 2012
Zuid-Hollandse vogelgebieden

In Nederland overwinteren jaarlijks honderdduizenden vogels. Rudy Van Baelen verkende voor ons enkele gebieden in de buurt van Rotterdam, die als rust- of vogelrichtlijngebied ingekleurd zijn. Hij leidt ons naar plaatsen als het Oudeland van Strijen (gekend voor zijn Dwergganzen, maar ook kans op Wilde Zwanen, Slechtvalk, Nonnetje), de Akerdijkse Plassen (mogelijk duizenden Kolganzen en Brandganzen), de Aalkeet-Buitenpolder en de Vogelplas Starrevaart (Smienten), om er de vele soorten eenden, ganzen, futen, roofvogels, te observeren. Wie weet kruist ook een of andere zeldzame schoonheid ons pad.

Vertrek: Leuven parking Bodart om 7 u. – Tienen, parking Aarschotsepoort bij de kleine ring (stadszijde) om 6. 30 u. Terug omstreeks 20 u.

Vooraf graag aanmelden bij Marcel Jonckers 016 81 87 87 of 0497 44 72 33

Vrijdag 10 februari 2012

Jaarvergadering en Infoavond
Broedvogelkartering met nieuwe module

Organisatie i.s.m. Natuurpunt Studie, Natuurpunt Educatie, Brakona en Natuurstudiegroep Dijleland.

❶ Om 20 u. korte jaarvergadering met evaluatie van de werking van de Vogelwerkgroep, (her)verkiezing bestuur, mogelijke nieuwe kandidaten, doelstellingen, toelichting projecten, etc.

❷ Hierna brengt Koen Leysen een uiteenzetting over de nieuwe invoerpagina voor broedvogelinventarisatie. Eerst is er een overzicht van hoe de broedvogelwaarnemingen tot nu toe werden ingediend en verwerkt. Dan volgt de voorstelling van de nieuwe module met digitale verwerking waarop gegevens kunnen worden ingevoerd, maar ook worden ingekeken binnen de mate van het aanvaardbare in het belang van de soort. Deze nieuwe werkwijze werd door een

aantal ervaren waarnemers gedurende een seizoen uitgeprobeerd en de reacties zijn lovend.

Ook Johan De Meirsmen heeft aan de proeffase meegewerkt en komt zijn ervaringen delen.

Het ligt in de bedoeling dat wij vanaf broedseizoen 2012 zoveel mogelijk aan dit project zouden meewerken. Het betekent aanvulling op www.waarnemingen.be dat zo'n groot succes kent. Zonder vooruit te lopen op de uiteenzetting toch al maar bijvoegen dat dan de broedverdachte vogels in die afzonderlijke module worden ingevoerd, de andere waarnemingen gewoon in waarnemingen.be. Het programma verwerkt en interpreteert de gegevens automatisch na het broedseizoen. Ook bij dit programma is zoals bij waarnemingen.be een (tijdelijke) verduistering omwille van veiligheid voor de kwetsbare soorten.

We organiseren dit i.s.m. Natuurstudiegroep Dijleland en de leden van de omliggende vogelwerkgroepen zijn natuurlijk ook welkom.

Waar en wanneer? Deze infoavond gaat door in het Provinciehuis, Provincieplein te Leuven (vlak bij het station). Aanvang: formele vergadering 19.30 u.

Uiteenzetting: 20 u.

Maandag 13 februari 2012

Start Grote Cursus **“Vogels Het Jaar Rond” Module 1 te Leuven**

Cursus in het Provinciehuis te Leuven in een samenwerking van Brakona met onze Vogelwerkgroep Oost-Brabant.

Bestaande uit

8 theoretische lessen op maandagavond in het Provinciehuis, Provincieplein 1 te Leuven.

11 uitstappen op zaterdagen, waaronder 3 bustochten

Meer info hieronder.

Theoretische Lessen:

- Maandag 13 februari 2012: “Introductie tot het vogelkijken”
- Maandag 5 maart 2012: “Watervogels uit eigen streek”
- Maandag 16 april 2012: “Roofvogels”
- Maandag 7 mei 2012: “Courante zangvogels”
- Maandag 11 juni 2012: “Spechten, duiven, hoenders, rallen, futen”
- Maandag 10 september 2012: “Vogeltrek”
- Maandag 8 oktober 2012: “Evolutie en Bouw van de vogels”
- Maandag 12 november 2012: “Watervogels wintergasten”

Deze lessen gaan door in het Provinciehuis, Provincieplein te Leuven (vlak bij het station, parking in het gebouw, bereikbaar vanaf de stadsring. Aanvang: telkens om 19.30 u. einde omstreeks 22.30 u. Er wordt gebruik gemaakt van PowerPoint-presentaties, dia's, film- en geluidsfragmenten.

Praktijklessen / Cursusuitstappen

- Zaterdag 25 februari: Zoete Waters en Heverleebos (voormiddag)
- Zaterdag 24 maart: Webbekoms Broek bij Diest (voormiddag)
- Zaterdag 28 april: Abdij van het Park te Heverlee (voormiddag)
- Zaterdag 12 mei: Wijvenheide – Platwijers te Zonhoven en Hageven (autodagtocht)
- Zaterdag 16 juni: Gelderse Poort bij Nijmegen (Bustocht)
- Zaterdag 18 augustus: Morinellen en akkervogels te Honssem (voormiddag)
- Zaterdag 1 september: Oosterschelde – Zeeland (busuitstap)
- Zaterdag 13 oktober: Bezinkingsputten Tiens Broek te Tienen (voormiddag)
- Zaterdag 27 oktober: Dijlevallei ten zuiden van Leuven (voormiddag)
- Zaterdag 17 november: Mechels Broek te Muizen bij Mechelen (voormiddag)
- Zaterdag 8 december: Ganzengebieden te Damme en de Uitkerkse Polders (busuitstap)

De praktijklessen / uitstappen zijn voorbehouden aan de cursisten en de cursusbegeleiders. Enkel de busreizen zijn toegankelijk voor niet-cursisten. Details over deze praktijklessen worden medegedeeld aan de inschrijvers, kunnen aangevraagd worden of zijn te vinden op onze website..

Voor de meeste uitstappen wordt er zowel afgesproken te Leuven als ter plaatse. We vragen om de verplaatsingen maximaal kostendelend te maken.

Deze cursus kost

- 170 euro voor Natuurpunt-leden die reeds een abonnement namen op Ons Vogelblad voor 2012;
- 180 euro voor Natuurpunt-leden die nog geen abonnement namen op Ons Vogelblad voor 2012;
- 200 euro voor niet-leden.

Indien 2 personen van hetzelfde gezin inschrijven is de tweede altijd aan 170 euro. Hierin zijn begrepen: de lessen, 3 busreizen en de uitgebreide syllabus bij de theoretische lessen.

Te storten op rek. IBAN: BE24 3300 1135 7138 – BIC: BBRU BE BB van NP Vogelwerkgroep Oost-Brabant. Duidelijk vermelden: “naam cursist + Vogels Jaar Rond Leuven”.

Inlichtingen bij Marcel Jonckers, 016 81 87 87, bij afw.: Peter Collaerts of Jan Wellekens. Zie ook onze website: www.vogelwerkgroep-oost-brabant.be. In 2013 volgt een tweede module met 8 andere theoretische lessen en 10 andere uitstappen. De twee modules kunnen afzonderlijk gevolgd worden.

Marcel Jonckers ☎ 0497 44 72 33
Peter Collaerts ☎ 0477 37 04 50
Jan Wellekens ☎ 0479 79 93 67

marcel.jonckers2@telenet.be
peter.collaerts@scarlet.be
Luc Cieters ☎ 0494 916 862

Zaterdag 18 februari 2012

* **Bustocht** *

Gaume Lorraine / Kraanvogels te Billy

O.l.v. Jan Wellekens trekken we de Franse grens over naar de streek rond Mangiennes in de vallei van de Loison. In deze kleinschalige streek liggen nog vrij natuurlijke bossen en bij vogelaars bekende vijvers als Haute-Fourneau en Amel. In deze streek gaan we op zoek naar overwinterende Kraanvogels. Behoorlijke kansen op Grijskopspecht, Middelste Bonte Specht, Rode Wouw, Taigaboomkruiper, Goud- en Appelvink, ...

Vertrek: Rotselaar, carpoolparking bij uitrit 21 van E314 bij rondpunt Aarschotsesteenweg / Steenweg op Holsbeek om 6.10 u. – Leuven parking Bodart om 6.30 u. – Tienen carpooling E40 om 6.30 u. De mensen die in Tienen samenkomen rijden met de auto tot oprit Thorembais-St.-Trond van de E314. Terug omstreeks 20.30 u.

Inschrijven door storten van 25 € op rekening van de Vogelwerkgroep 330-0116265-16 of IBAN: BE72 3300 1162 6516 met vermelding "Gaume + opstapplaats". Graag vóór 5 februari.

Donderdag 8 maart 2012

Infoavond “20 jaar PTT-project in Vlaanderen”

Organisatie i.s.m. het Bezoekerscentrum Webbekoms Broek en Natuurpunt.Studie. Met onze Vogelwerkgroep Oost-Brabant werken we al een hele tijd mee aan het internationaal project “Punt Transect Telling”. In totaal werden er afgelopen winter 55 routes geteld in Vlaanderen. Daarvan waren er 20 in Oost-Brabant. Voor wie het project niet kent nog kort dit: op 20 vooraf bepaalde plaatsen worden gedurende precies 5 minuten alle waargenomen vogels geteld en genoteerd. Dit gebeurt 1 keer per jaar in de periode rond Nieuwjaar (10 december tot 15 januari). Door dit jaar na jaar op gestandaardiseerde wijze te herhalen, kan men de tendensen van de soorten goed opvolgen.

Tijdens deze infoavond krijgen we een overzicht van de conclusies die uit dit meerjarenonderzoek kunnen getrokken worden. Welke soorten gaan vooruit, welke soorten blijven stabiel, welke soorten dreigen we te verliezen? Gerald Driessens van Natuurpunt.Studie is onze gastspreker.

Waar en wanneer? Bezoekerscentrum Webbekoms Broek Halve Maan op de Omer Vanaudenhovelaan 48 te Diest, aanvang 20 u.. Einde omstreeks 22 u. Toegang vrij.

Dit jaar ook weer een reeks van 6 Vroege-vogelwandelingen

Wandel met ons door de mooie natuurgebieden van onze eigen regio en leer de vogelgeluiden (beter) kennen!

- Zondag 11 maart Bertem: valleien en plateaus
- Zondag 15 april 2012 Wezemaal - Rotselaar: Beniksberg
- Zondag 22 april 2012 Glabbeek: Paddepoel
- Zaterdag 5 mei 2012 Hoegaarden: Oude Spoorwegzate Rommersom
- Zondag 6 mei 2012 Ezemaal Landen: Over kouters en langs Kleine Gete
- Zaterdag 9 juni 2012 Zoutleeuw: Het Bolwerk

Drie keer is er gelegenheid voor ontbijt nadien: te Glabbeek, Landen en Zoutleeuw!

Zondag 11 maart 2012

Vroege-vogelwandeling te Binkom

Wandeling o.l.v. Niels Ryckeboer. Van aan de kerk van Binkom, die mooi boven de omgeving uittorent, duiken we snel het omliggende nog vrij kleinschalige landschap in. We passeren wat vijvertjes, laagstam-boomgaarden, oud gemengd loofbos. We mogen met de wandeling door één van de mooie Lubbeekse kasteelparken dat voor een groot stuk bestaat uit oud gemengd loofbos met een tapijt van adelaarsvarens, mossen, dalkruid en dergelijke. Op die manier maken we een mooi toerke langs grotendeels onverharde wegen en door een erg afwisselend

landschap.

Vermits het een vroege (op het jaar) vroege-vogelwandeling is zullen we zeker nog verschillende wintergasten, zoals Kramsvogels en misschien Sijsjes ontdekken. Daarnaast tonen vele van onze jaarvogels, zoals spechten, mezen, bosvogels zich in maart van hun beste kant. Zij voelen al de lentekriebels. En het zou een wonder zijn als we op onze wandeling de Tjiftjaf, één van onze eerste zomergasten weer in het land mogen verwelkomen. Vertrek om 7u aan de kerk in Binkom. Einde omstreeks 9.30 u..

Zaterdag 17 maart 2012 Autodagtocht Kiewit en Munsterbos

Autodagtocht

De voormiddag brengen we door in Domein Kiewit, de groene uitlaatklep van de Hasselaren. Dit gebied sluit aan bij het bekendere Bokrijk waarmee het een aaneengesloten fiets-; wandel- en natuurgebied vormt van 800 ha. Het is een landschap vol afwisseling met uitgestrekte bossen, heide, vijvergebieden en landduinen. Recent gebeurden belangrijke beheerswerken aan de vijvers om hun natuurwaarden te verhogen en hopelijk de Boomkikker terug te brengen. Er zijn plankenpaden, vlonders, kijkwanden en kijkplatforms. Galloways helpen de beheerders met hun begrazing.

In de namiddag bezoeken we het Munsterbos. Dit gebied van 106 ha ligt ten noordoosten van de dorpskern van Munsterbilzen. Het is een overgangsgebied tussen de Kempen en Haspengouw. Hier, in de vallei van de Bezoensbeek werd vermoedelijk in het begin van de zeventiende eeuw een karakteristiek Kempens systeem van vijvers aangelegd in een omgeving die toen enkel uit heide bestond. Het vijvergebied van het Munsterbos bestaat uit negen terrasvijvers die met elkaar via een systeem van open verbindingen, gesloten buizen en overlopen met elkaar en met de Bezoensbeek in verbinding staan. De afwatering van het Munsterbos gebeurt via een aantal beken (Zutendaalbeek, Bezoens- of Stalkerbeek, Molenbeek, Elsterbeek en Wilderbeek) die samenvloeien in de Munsterbeek die op haar beurt naar de Demer stroomt.

Vertrek: Leuven, parking Bodart om 7.45 u. of Tienen: carpoolparking bij E40 om 8 u. Ter plaatse om 9 u. op de parking in de Putvennestraat, zijstraat van de Kempische steenweg.

's Middags aansluiten kan aan de parking bij het Munsterbos, Leroyplein te Munsterbilzen om 13.30 u. Einde omstreeks 17 u. ter plaatse.

Zaterdag 31 maart 2012

Uilenwandeling in Zuurbemde

Uilenwandeling i.s.m. Natuurpunt kern Glabbeek.

Maart is de maand om uilen te observeren. Heel wat uilen zijn dan immers druk in de weer met het verdedigen van hun territorium en het versieren van een partner en laten dan ook het meest van zich horen. Peter Collaerts neemt ons mee op sleeptouw door het typische Hagelandse landschap met houtkanten, boomgaarden, oude bossen... op zoek naar uiltjes. We trekken er bij valavond op uit, gewapend met lokgeluiden en zaklamp. Bosuil en Steenuil waren vorig jaar van de partij, maar misschien vangen we dit jaar ook wel een glimp op van Kerkuil of Ransuil. Afspraak: Glabbeek, kerk van Zuurbemde in de Zuurbemdestraat om 19.15 u. (ten oosten van de steenweg Tienen - Diest). Einde omstreeks 22 u. Info: Peter Collaerts, 0477/370450.

Zaterdag 7 tot zaterdag 14 april 2012

Achtdaagse Reis naar de Camargue

Reeds geruime tijd volzet. Geen inschrijvingen meer.

Zondag 15 april 2012

Vroege-vogelwandeling Beniksberg te Wezemaal – Rotselaar

We bezoeken de Beniksberg in Rotselaar/Wezemaal, een staatsnatuurreservaat van 47 ha. Een wandeling van zo'n 4 km loopt er uitsluitend over onverharde paden.

We maken kennis met een afwisselend landschap van inheems loofbos, heide, schraal grasland en ruigtes, gedeeltelijk nog te herstellen en definitief te beschermen.

De vegetatie op de zuidflank wordt gedomineerd door eiken-berkenbos. Op de noordhelling zijn meer vochtminnende plantensoorten aanwezig. De holle wegen rondom het reservaat bieden een mooie afwisseling van schaduwrijke bosachtige

begroeiingen, boomgaarden en zonbeschenen ruigtes.

Het lied van allerlei kleine zangvogels, waaronder al heel wat zomergasten, kan worden beluisterd. Ook Buizerd en Sperwer zijn nooit ver uit de buurt.

Afspraak: om 7 u. te Nieuwrode (Holsbeek) op de parkeerplaats naast de St.-Lambertuskerk tegenover Buurthuis 'De Veldbazuin', straatnaam: Dorp. Einde omstreeks 10 u.

Zondag 22 april 2012

Vroege-vogelwandeling in de Paddepoel Glabbeek met Hagelands Ontbijt

Het natuurgebied de Paddepoel is met z'n doorstroommoeras, bloemrijke graslanden, ruigtes, bosjes en struwelen zo divers dat verschillende vogelsoorten er hun plekje wel in vinden. Het voorjaar is de uitgelezen periode om die vogels te komen ontdekken, want om een partner te strikken zijn veel vogels dan vooral bezig met opvallen. De Geelgors zingt uit volle borst zijn typische verleidingsdeuntje. De Wulp jodelt er op los en ook de Roodborsttapuit wipt opgewonden van de ene naar de andere weidepaal in de Velpevallei. In april passeren er ook tal van water- en waadvogels die tijdens hun lange trek naar het hoge Noorden graag even halt houden in de Paddepoel. Witgat en Groenpootruiter zullen zeker van de partij zijn, maar ook Kleine Plevier,

Kemphaan, Bosruiter, Tureluur en andere steltlopers zie je in deze periode van het jaar in het doorstroommoeras om wat op krachten te komen en te eten.

Nadat oog en oor verwend zijn door zoveel leuks, is het hoog tijd om ook de tong te strelen met een (h)eerlijk Hagelands ontbijt en de neus te verwennen. Het ontbijt staat ook open voor niet-wandelaars! Inschrijven voor het ontbijt is wel verplicht (zie gegevens onder).

Vertrek: Kerk van Bunsbeekdorp om 7 u.

Einde omstreeks 9.30 u.

Nadien: gelegenheid tot deelname aan een (h)eerlijk Hagelands ontbijt samengesteld met

streekproducten en fairtrade producten voor de democratische prijs van 8 euro voor volwassenen, 5 euro voor kinderen (-16) en dit in het parochiecentrum Bunsbeek (naast de kerk). Dampende fairtrade koffie, appelsap uit eigen streek ... Het ontbijt staat ook open voor niet-wandelaars! De opbrengst is bestemd voor het reservatenfonds. Inschrijven hiervoor kan tot en met zaterdag 21 april, uiterlijk 12 u. via Mark Vanherberghen (0494/15 97 37; mark.vanherberghen@skynet.be) of Michel Reniers (mich.reniers@telenet.be).

Dinsdag 1 mei 2012

Autodagtocht

Autodagtocht Harchies: Wallonië 's rijkste vogelgebied!

De vorige tochten naar dit gebied waren telkens zo succesvol dat we dit op aanvraag nogmaals in onze kalender zetten! Tijdens de voormiddag bezoeken we het kleine en rustige Réserve de Marionville, 45 ha groot, één der laatste overblijfsels van de vroegere uitgestrekte moerassen langs de Waalse Schelde en Haine.

's Namiddags volgen we het uitgestippelde parcours langs de kijkhutten doorheen de moerassen van Harchies-Pommeroeul, 310 ha groot. Deze ontstonden door instorten van mijngangen en grondverzakkingen. De natuur creëerde een uniek mengsel van moerassen, plassen, uitgestrekte rietkragen, moerasbos en afgevlakte pinterrils: een landschap dat gelukkig kon gered worden van het geplande landbouw- en industriegebruik. Nu

biedt het broedplaats aan Geoorde Fuut, Aalscholver, Roerdomp, Woudaapje, Zomertaling, Krakeend, Bruine Kiekendief, Nachtegaal, Oeverzwaluw, IJsvogel, Blauwborst, Cetti's Zanger, Snor, Grote Karekiet, Buidelmees, Wielewaal ... Zonder meer het rijkste vogelgebied in Wallonië!

Kijk ook even het verslag na in Ons Vogelblad nr. 85, jaargang 2010 of het op de website eenvoudig aan te klikken verslag van 2007 (Ons Vogelblad nr.74).

Vertrek: Leuven, parking Bodart om 7.30 u. – Tienen, carpoolparking bij E40 eveneens om 7.30 u. Samenkomst van de 2 groepen bij de kerk van Tertre om 9 u. (te vinden via uitrit 25 van E19). Terug omstreeks 19.30 u.

Zaterdag 5 mei 2012

Vroege-vogelwandeling Hoegaarden Oude Spoorwegzate – Rommersom

In de Getevallei ten noorden van Hoegaarden liggen een aantal percelen in eigendom en/of beheer van Natuurpunt. Roland Grugeon is hier conservator en hij leidt ons rond. We vertrekken in de omgeving van het kapelletje van St.-Servatius te Rommersom en verkennen dit langgerekt gebied grotendeels gelegen tussen de rivier en de oude spoorwegzate; een afwisseling van hooilanden, houtkanten, een poel en zeldzame vegetaties op de oude spoorweggronden. In dit afwisselende landschap broeden heel wat vogelsoorten, vooral zangvogels, maar het gebied is

zeker ook interessant voor planten en vlinders.

Vertrek: om 7 u. op de Carpoolparking bij uitrit Tienen –Hoegaarden van de E40.
Einde omstreeks 10 u.

Zondag 6 mei 2012

Vroege-vogelwandeling te Ezemaal Landen

Het wordt stilaan een traditie, de vroege vogelwandeling begin mei te Ezemaal o.l.v. Jules Robijns. Er wordt om 7 u. vertrokken aan de kerk (zonder toren) in de Hakendoverstraat. De wandeling loopt via het open veld met kans op Geelgors, Veldleeuwerik, Gele Kwikstaart, Kwartel en andere veldvogels naar een mooie holle weg waar dan weer kans bestaat

bosrandvogels waar te nemen als Zwartkop, Spotvogel, Bosrietzanger... De bosrijke Kleine Getevallei biedt kans op Koekoek, Wielewaal, Buizerd, Sperwer, Torenavalk, Holenduif, Zomertortel, Grote Gele Kwikstaart, Blauwe Reiger, Matkopmees en spechten. In de dorpskom speuren we naar Zwarte Roodstaart en Witte Kwikstaart. Andere soorten zijn altijd welkom.

Om 9.30 u. is er ontbijt voorzien in het parochiecentrum aan de kerk, liefst met voorinschrijving.

Prijs ontbijt 8 €. Einde omstreeks 10 u.
Laarzen of goede wandelschoenen zijn nodig.

Een reeks van 5 avondwandelingen!

De lente heeft zijn lange rustige avonden. Misschien met een mooie zonsondergang begeleid door vogelzang...

- Donderdag 10 mei	Nachtegalenwandeling Webbekoms Broek
- Donderdag 24 mei	Avondwandeling St.-Joris-Winge
- Donderdag 7 juni	Avondwandeling Tienbunderbos Aarschot
- Donderdag 21 juni	Avondwandeling te H�el�cine
en	
- Zaterdag 7 juli 2012	Nachtzwaluwwandeling in De Teut

Donderdag 10 mei 2012

Nachtegalenwandeling Webbekoms Broek

Het Webbekoms Broek is één van onze mooiste natuurgebieden. Zeker waard om op een lenteavond te bezoeken. Het gebied van 325 ha wordt beheerd door het Agentschap voor Natuur en Bos. Waterberging is een belangrijke taak, maar de

natuur profiteert van dit statuut. Het gebied wordt de laatste jaren goed gemonitord. Hier broeden heel wat interessante vogelsoorten (zie Ons Vogelblad nr. 79): Zomertortel, Porseleinhoen, Graspieper, Wielewaal, Nachtegaal, Rietgors, Blauwborst, Roodborsttapuit, Sprinkhaanzanger... Ze huizen er allemaal.

We kijken vooral uit naar de nachtegaalzang.

Afspraak: parking Bezoekerscentrum Webbekoms Broek om 19.30 u. Einde omstreeks 21.30 u.

Zaterdag 19 mei 2012

Voormiddagwandeling Putten van Fonteyn

De Putten van Fonteyn werden genoemd naar een 19de eeuwse rentenier, Prosper Fonteyn, die het gebied verworf en inrichtte. Het is gelegen in een oude meander van de Demer, een moerassig gebied dus en voorzien van een nooit overstroomde strook, een donk. Het onherbergzame gebied met turfputten en moerassen werd heringericht met een vijftal vijvers voor visteelt. Op de zandige verhevenheid werd het herenhuis, het kasteel, gebouwd. Dit gebied is een gesloten gebied maar kan uitzonderlijk bezocht worden o.l.v.

Karl Van Rompaey. We maken dus een “cultureel” wandelingetje met natuurschoon en vogels waaronder watervogels, enkele roofvogels en vooral zangvogels als Grasmus, Roodborsttapuit, Nachtegaal... Afspraak: kerk van Tremelo in de Astridstraat om 9 u. Einde omstreeks 12 u.

Donderdag 24 mei 2012

Avondwandeling St.-Joris-Winge

Wandeling o.l.v. Niels Ryckeboer over het Plateau van de Grotendries en door een diepe holle weg (de oude Tiense baan) die zich in het plateau snijdt. Op deze wandeling hopen we vooral om wat van onze bedreigde akkervogels te ontmoeten. Geelgors, Veldleeuwerik, misschien een zingende Kneu of een roepende Patrijs of Kwartel. Met wat meeval met het weer is er heel wat vogelzang in de houtkanten. Vertrek: om 19.30 u. aan de Gemeentelijke begraafplaats aan de Tiense steenweg te St.-Joris-Winge. Einde omstreeks 22 u.

Zaterdag 26 mei 2012

Autotocht naar Torgny

Autodagtocht

O.l.v. Jan Wellekens bezoeken we het meest zuidelijke stukje België, nl. de streek van Torgny en zijn cuesta's en trekken even de Franse grens over. In deze streek zijn Grauwe Klauwier en Europese Kanarie nog talrijk, maar er is ook kans op Grote Karekiet, Boompieper, Zwarte en Rode Wouw, Grauwe Kiekendief, Wespendif, Middelste Bonte Specht, Goud- en Appelvink, Taigaboomkruiper, Orpheusspotvogel... Verder is dit een paradijs voor vlinders, libellen en de typische kalkflora.

Vertrek: Leuven parking Bodart om 7 u. – Tienen carpooling E40 eveneens om 7 u. De 2 groepen komen samen te Etalle, bij of in de cafetaria bij uitrit 29 van de E314. Terug omstreeks 21 u.

Donderdag 7 juni 2012

Avondwandeling Tienbunderbos Aarschot

Recent kon Natuurpunt hier een blok van maar liefst 74 hectare aankopen. Het Tienbunderbos, gelegen tussen Rillaar en Houwaart, is een belangrijk gemengd loofbos in het Hageland. Het is een restant van wat ooit een groot woud was in het Hageland. Tijd om het te ontdekken o.l.v. de conservator, Luc Vanden Abeele. Jarenlang konden de veldritliefhebbers er genieten van het spektakel van o.a. Roland Liboton. Op dit ogenblik zit Natuurpunt nog in de fase van het kennisinzamelen over de voorkomende soorten. Een eerste inventarisatie leverde soorten op als Houtsnip, Wielewaal, Zwartkop, broedpaar Wespendif, Buizerd, Havik, Bosuil, Zwarte Specht, Grote Bonte Specht, Groene Specht, Boomklever en Boomkruiper.

Samenkomst: parking Meubelen Serré, Tieltseweg 274 Rillaar (Aarschot) om 19.30 u. Einde omstreeks 22 u.

Zaterdag 9 juni 2012

Vroege-Vogelwandeling te Zoutleeuw

We maken vandaag met Nicole Smeyers een mooie wandeling door een natuurrijk en afwisselend landschap rondom Zoutleeuw. We bezoeken “Het Bolwerk”, een klein natuurgebiedje langs de fietsroute. Alle zomervogels hebben hun territoria ondertussen ingenomen, sommige zitten stil te broeden, maar andere zingen nog volop. Het wordt een waardige afsluiter van onze reeks vroege-vogelwandelingen. Geniet nadien nog van een gezellig ontbijt met koffiekoeken en broodjes in de historische Lakenhalle op de Grote Markt van Zoutleeuw.

Afspraak: 7 u. aan de kerk in het centrum van Zoutleeuw. Einde wandeling omstreeks 9.30 u. Voor het ontbijt is vooraf inschrijven noodzakelijk. Neem hiervoor contact op met Nicole: nsmeyers@skynet.be of 0497 43 40 87.

Prijs voor dit ontbijt: 8 euro voor volwassenen, 5 euro voor kinderen (-16).

Zaterdag 16 juni 2012

* **Bustocht** *

**Gelderse Poort – bij de Duits-Nederlandse grens omgeving
Arnhem - Nijmegen**

Dit is een bustocht samen met de cursus “Vogels Het Jaar Rond” te Leuven. De Gelderse Poort is een aaneengesloten gebied van in de toekomst 3000 hectare dynamische natuur in Nederland. Over de grens in Duitsland komt daar nog 2000 hectare bij.

In de Millingerwaard is in 1993 de natuurontwikkeling gestart en naarmate er meer terrein wordt verworven krijgen we meer natuur. Natuur zonder afrasteringen waar iedereen vrij kan rondlopen. Na inrichting zorgen grote grazers in familieverband zoals Gallowayrunderen en Konikpaarden en de Bever voor de vorming en behoud van een dynamisch landschap met een

afwisselende structuur en een fijnschalige mozaïek aan soorten. Tot het streefbeeld behoren ook Zeearend en Zwarte Ooievaar; maar die komen er voorlopig enkel onregelmatig pleisteren. Maar soorten als Zwarte Stern en Kwartelkoning voelen zich thuis in de uiterwaarden. De ontwikkeling van Ooibos met o.a. de zeldzame Zwarte Populier op plaatsen langs de uiterwaarden die langdurig onder water staan leidt tot het ontstaan van nieuwe ‘oerbossen’!

Tijdens de uitstap wandelen we langs rivierduinen, geulen en afgegraven voormalige kleigronden (klei die in de nabije voormalige steenfabriek werd

verwerkt tot bakstenen) tussen de grote grazers. We komen ook langs een drijvend kijkhuis waar we watervogels kunnen observeren.

Vertrek: Rotselaar, carpoolparking bij uitrit 21 van E314 bij rondpunt Aarschotsesteenweg / Steenweg op Holsbeek om 6.10 u. Tienen carpooling E40 om 6.00 u. De mensen die in Tienen samenkomen rijden met de auto tot carpoolparking Bekkevoort. Op deze carpoolparking Bekkevoort laatste opstapplaats om 6.30 u. Terug omstreeks 20.30 u.

Inschrijven door storten van 25 € op rekening van de Vogelwerkgroep 330-0116265-16 of IBAN: BE72 3300 1162 6516 met vermelding "Nijmegen + opstapplaats". Graag vóór 5 juni. Cursisten grote cursus gratis.

Donderdag 21 juni 2012

Avondwandeling te Hélécine

We vertrekken aan het provinciaal domein te Opheylissem. Van oorsprong was dit een abdij, die later – na de Franse revolutie – omgevormd werd tot een schitterend kasteel. Het is de eerste keer dat deze omgeving door de vogelwerkgroep bezocht wordt, dus we kunnen hier wel verrassende dingen vinden.

We brengen een kort bezoek aan het park met kans op verschillende eendensoorten en andere watervogels, ook IJsvogel en Grote Gele Kwikstaart zitten hier bijna altijd. Daarna gaan we richting het vroegere domein van de graaf d'Oultremont waar nog mooie, oude bossen met de erbij horende flora en fauna te zien zijn. Verschillende soorten dag- en nachtroofvogels, spechten, Boomklever, Boomkruiper, Glanskopmees ...behoren tot de mogelijkheden. Goed wandelschoeisel is voldoende.

Afspraak: te Opheylissem, voorkant van het Provinciaal Domein om 19.30 u. Einde omstreeks 22 u.

Zaterdag 7 juli 2012

Avondwandeling in De Teut - Op zoek naar de Nachtzwaluw

Met Jan Wellekens maken we een wandeling op De Teut, een 700 ha groot heidegebied op de westrand van het Kempisch plateau. We kunnen er soorten als Boompieper, Boomleeuwerik en Roodborsttapuit aantreffen. Tegen valavond bezoeken we het territorium van de Nachtzwaluw, een zeldzame vogel die, zoals zijn naam laat vermoeden, pas bij het invallen van de duisternis zich laat observeren. Behoorlijk spectaculaire baltsvlucht.

Afspraak: te Leuven parking Bodart om 18.30 u. – Carpoolparking bij afrit 25 van de E314 te Halen te 19 u. Te Zonhoven om 19.30 u. op de parking 'De Teut', hoek Donderslagseweg / Teutseweg. Neem afrit 29 van de E314, richting Hasselt en aan de eerste verkeerslichten naar links en altijd rechtdoor waarna je op de parking uitkomt. Einde omstreeks 23.30 u.

Zaterdag 21 tot zaterdag 28 juli 2012

8-daagse reis naar Noordoost-Nederland

In de eerder kalme zomerperiode gaan we o.l.v. Jan Wellekens met de Vogelwerkgroep Natuurpunt Oost-Brabant eens een kijkje nemen in Noordoost Nederland, in de provincies Drenthe en Groningen, waar we gedurende een week een aantal interessante natuurgebieden zoals Den Dollard, Bargerveen, Fochteloërveen, Vallei van de Drentse Aa, Dwingelderveld etc.... zullen bezoeken. Ook de uitgestrekte akkercomplexen van Groningen waar drie soorten kiekendieven (Bruine, Blauwe en Grauwe) tot broeden komen, samen met andere 'akkervogels' zoals Kwartel en Kwartelkoning.

Waarom in juli? Dan zitten de meeste Grauwe Kiekendieven nog volop met jongen en is het boven de velden een drukte van jewelste van pas uitgevlogen juveniele kiekendieven en adulte vogels die regelmatig met voedsel komen aanvliegen! We hebben ter plaatse ook een ontmoeting met Ben Koks de motor achter de werkgroep Grauwe Kiekendief en mogelijk een exclusieve ontmoeting met enkele juveniele kiekendieven!

In het Fochteloërveen broeden jaarlijks 2 à 3 paar Kraanvogels, de enige van Nederland en jaarlijks komen hier 1 of meerdere Slangenarenden overzomereren. Vlakbij bezoeken we ook de enige Nederlandse broedplaats van Roodhalsfuut namelijk Diependaal en Hijkerveld, waar we na een 160 m lange tunnel midden in het reservaat staan in een mooie vogelhut.

In het Bargerveen, met zijn hoogveenrestanten, vinden we de grootste populatie Grauwe Klauwier van Nederland. Tijdens ons bezoek aan het Nationaal Park Dwingelderveld, met de grootste natte heide complexen van Noordwest-Europa zullen de Boomvalk en talrijke libellensoorten zeker niet ontbreken.

Ook brengen we een dag door in één van de meest intacte stroomdallandschappen van Noord-Nederland, de Vallei van de Drentse Aa, een rijke afwisseling van landschappen: hooi-, wei- en akkerland, hakhout, bos en wallen, heide, vennen en beekdalen, waar soorten zoals Paapje zich thuis voelen.

Ten slotte bezoeken we ook Den Dollard, de monding van de rivier de Eems, op de grens met Duitsland. Tijdens laagwater liggen tientallen Grijze Zeehonden vlakbij te rusten en kunnen we ze rustig gadeslaan vanachter een scherm op de dijk. Verschillende steltlopersoorten zien we op de kwelders en op het slik, we bezoeken ook één van de mooiste kijkhutten van Nederland. Je zit er tussen de vogels boven het slik: Wulp, Grutto, Kluut, Groenpootruiter en Tureluur kunnen we ongestoord observeren.

Praktische info:

We logeren 7 nachten in het Stayokay Hostel in Scheemda. We verplaatsen ons met minibus en/of personenwagens. Korte en langere wandelingen wisselen elkaar af. We nemen rustig de tijd om al dat moois dat Noord-Nederland te bieden heeft tot ons te nemen.

Richtprijs voor deze 8-daagse vogel- en natuurreis is 600 €, alles inbegrepen (vervoer, overnachting, volpension en eventuele toegangsgelden), behalve drank en persoonlijke uitgaven.

Minimum 8 deelnemers en maximum 12 deelnemers.

Inschrijven: door storting van 250 € voorschot op rekening van de Vogelwerkgroep: rekening 330-0116265-16 of IBAN BE72 3300 1162 6516 – BIC: BRU BE BB. ... De volgorde van betaling van het voorschot bepaalt wie mee kan als er teveel inschrijvingen komen. Saldo te betalen tegen 10 juni 2012! Geef een seintje aan Marcel (marcel.jonckers2@telenet.be) en Jan (jan.wellekens@lne.vlaanderen.be) als je je inschrijft.

Zaterdag 25 augustus 2012

Voormiddagwandeling Steltlopers in het Tiens Broek

De Tiense Getevallei is gekend als een van de vogelrijkste gebieden van Vlaanderen, zeker betreffende het voorkomen van zeldzame doortrekkers. Ondertussen zijn een paar van de niet meer gebruikte bezinkingsputten door de Tiense Suikerfabriek in beheer gegeven aan Natuurpunt en ook voor de nog in gebruik zijnde bekkens werden akkoorden gesloten om met het gebruik rekening te houden met de kansen voor de vogels en in het bijzonder de steltlopers. De nieuw aangelegde bekkens krijgen buffers met plasdras en rietkragen. In het aanliggende

reservaat werden aanpassingswerken uitgevoerd. Dat alles moet maken dat er in de toekomst nog meer kansen worden geboden aan zo wel broeders als doortrekkers en wintergasten. Op dit ogenblik van het jaar is de herfsttrek al aan de gang,; het is zelfs het hoogtepunt voor steltlopers. Elke dag zitten of passeren hier verrassingen: watervogels, steltlopers, roofvogels, zangvogels, vrijwel alles kan. Peter Collaerts, de conservator, gidst ons.

Afspraak: aan de waterzuivering van de Citrique Belge in de Ambachtenlaan, Industriepark “Soldatenplein” Z1 in Tienen om 9 u.

Einde omstreeks 11.45 u.

Zaterdag 1 september 2012

Oosterschelde Zeeland

* **Bustocht** *

Uitstap samen met de cursus “Vogels het jaar rond”. Met de bus gaat het naar het Nederlandse Deltagebied. We bezoeken een aantal markante plaatsen rondom de Oosterschelde waar veel watervogels en vooral ook steltlopers voorkomen. Hier zijn op dit ogenblik talloze steltlopers uit het hoge noorden aanwezig. Vrijwel alle soorten uit de vogelgids kunnen hier gespot worden. Sommige soorten met duizenden!

Natuurlijk zullen er ook wel een hele resem andere vogels in onze kijkers defileren.

En wellicht zien we ook een paar zeehonden. Dit mag je gewoon niet missen!
Vertrek: Rotselaar, carpoolparking bij uitrit 21 van E314 bij rondpunt
Aarschotsesteenweg/Steenweg op Holsbeek om 6.40 u. – Tienen, parking
Aarschotsepoort bij de kleine ring (stadszijde) om 6.30 u. (met auto's tot Leuven)
– Leuven, parking Bodart om 7 u. Terug omstreeks 21 u.
Inschrijven door storten van 25 € op rekening van de Vogelwerkgroep 330-
0116265-16 of IBAN: BE72 3300 1162 6516 met vermelding "Zeeland +
opstapplaats". Graag vóór 15 augustus. Cursisten grote cursus gratis.

Zaterdag 15 september 2012

Autodagtocht

Autodagtocht Klein Brabant en Molsbroek te Lokeren

In de voormiddag bezoeken we het Noordelijk Eiland te Wintam, ten westen van Klein Willebroek. De nabijheid van Schelde, Rupel en het Zeekanaal maakt van deze streek een ware trekpleister voor allerhande trekvogels. Hier ontstond op opgespoten terrein, een plasdras-situatie die heel wat vogels broedgelegenheid biedt. Op het Noordelijk Eiland werd een reservaat van 50 ha ingesteld. Heel veel water- en zangvogels vertoeven hier en lokken ook prooivogels. Slechtvalk wordt hier geregeld waargenomen en bij een vorig bezoek in dezelfde periode hadden we

een prachtwaarneming van Visarend. Het Zuidelijk Eiland is gedeeltelijk industriezone alhoewel een gedeelte ervan evenals de vlakbij gelegen Eikerbroek als habitatgebieden werden erkend. Na jaren strijd werd ook dit deel nu beschermd.

De namiddag brengen we door in het Molsbroek in Lokeren. Dit is een waterrijk natuurgebied van 80 ha langs de Durme in

Waasland. Een sterke variatie aan landschappen zorgt voor een even gevarieerde avifauna in een schitterend landschap. Gedeeltelijk betreft het hier oude bezinkingsvijvers die een nieuwe bestemming hebben gekregen.

Vertrek: Tienen parking Aarschotsepoort bij de kleine ring (stadszijde) om 7.30 u.
– Leuven, Parking Bodart om 8 u. Ter plaatse: kerk van Wintam om 9 u.

Einde ter plaatse omstreeks 17 u.

's Namiddags aansluiten kan bij het Bezoekerscentrum in de Molsbergenstraat in Lokeren om 13.45 u.

Maandag 17 september 2012

Start Cursus “Vogels van de Waterkant” te Bierbeek

Cursus georganiseerd i.s.m. Natuurpunt Kern Bierbeek

3 lessen **Theorie:**

Maandag, 17 september 2012

Maandag, 22 oktober 2012

Maandag, 19 november 2012

3 lessen **Praktijk:**

Zaterdag, 22 september 2012

Zaterdag, 10 november 2012

Zondag, 2 december 2012

Dit is een kleine cursus gericht op de vogels die we in onze regio op en langs het water kunnen ontmoeten. Wij proberen met deze cursus een publiek te bereiken dat misschien op zoek is naar een nieuwe hobby! Ook geschikt voor een publiek met weinig voorkennis.

De 3 voordrachten gaan door in het Cultureel Centrum De Borre in Bierbeek, Speelpleinstraat 10. Telkens van 19.30 u. tot 22.15 u. Parkeren kan ter plekke.

Theoretische lessen

We behandelen deze vogels met grote aandacht voor herkenning, hun voorkomen, levenswijze en biotoopvoorkeur. Er wordt gebruik gemaakt van PowerPoint-presentaties met foto's, geluids- en filmfragmenten.

- Maandag 17 september – In de eerste les komen de meest typische watervogels aan bod: eenden, zwanen en ganzen, samen toch een hele reeks boeiende soorten, waaronder ook een paar onregelmatige wintergasten als Nonnetje en Grote Zaagbek.

- Maandag 22 oktober – De tweede les behandelt wat geheimzinniger soorten als de 3 in onze regio broedende soorten futen. Daarna gaat de aandacht naar de belangrijke groep van de reigers, en de

rallen waaronder de gekende Waterhoen en Meerkoet, maar ook de verborgen levende Waterral.

- Maandag 19 november – In de derde les worden zeer uiteenlopende soorten behandeld als Aalscholver, de courantst in het binnenland voorkomende meeuwen, een aantal steltlopers die geregeld langs vijvers opduiken, een paar echt watergebonden soorten zangvogels en de schitterende IJsvogel.

Praktijk

De theorielessen worden afgewisseld met drie voormiddagwandelingen in de regio op zaterdagvoormiddagen:

- Zaterdag 22 september: Zoet Water en St.-Agatha-Rode in de Dijlevallei
- Zaterdag 10 november: Vijvers van de abdij van het Park te Heverlee
- Zondag 2 december: Schulens Meer en Broek te Linkhout

Voor de excursies spreken we telkens af aan het leslokaal (CC De Borre) omstreeks 8 u. en van daaruit carpoolen we naar de verschillende locaties. Ei sook telkens een afspraakplaats op de locatie zelf. De excursies eindigen ter plaatse omstreeks 11.45 u. De details voor de uitstappen wordt aan de cursisten medegedeeld, kan aangevraagd worden of is te vinden op onze website.

Info en inschrijvingen:

Voor leden Natuurpunt 50 euro. Niet-leden betalen 74 euro. Te storten op rekening 330-0113571-38 van Vogelwerkgroep Oost-Brabant, Waaibergstraat 26 bus 5, 3300 Tienen. Duidelijk vermelden: “Naam cursist + Watervogelcursus Bierbeek”. De niet-leden worden hierbij lid van Natuurpunt en krijgen een verwelkomingspakket met o.a. een cd-vogelzang en 1 jaar lang het tijdschrift Natuur.Blad en het tijdschrift Natuur en Landschap. Alle deelnemers genieten bovendien 1 jaar van een abonnement op “Ons Vogelblad”.

Meer info: Esther Buysmans van kern Boutersem (tel. 0475 33 51 70) of Marcel Jonckers van de Vogelwerkgroep (tel. 0497 44 72 33).

Zaterdag 6 oktober 2012

Vogelkijkdag Averbode Bos en Hei / Horst St-Pieters-Rode

☞ Voormiddagwandeling Averbode Bos en Hei

Hier werkt Natuurpunt aan een natuur(her)inrichtingsproject in het vroegere domein de Merode, een meer dan 500 ha groot natuurgebied gelegen rondom de aloude abdij van Averbode, het bekende drie provinciënpunt op het grondgebied van Scherpenheuvel-Zichem (Testelt en Averbode), Laakdal (Veerle-Heide) en Tessenderlo.

De doelstellingen zijn het herstel van een natuurlijke waterhuishouding met herstel van historische vennen, vernatuurlijken van het bos door omvormen van een

gedeelte van de aangeplante dennenbossen naar loofbos, herstellen van heide en heischrale graslanden. Dit alles zal resulteren in een veel grotere biodiversiteit en dat is nu al te merken. Ook de Nachtzwaluw keerde terug. Die zullen we zeker op dit ogenblik van het jaar niet aantreffen, maar vele andere soorten zang-, water- en roofvogels zullen ons wel opwachten. We bezoeken het gebied onder leiding van Koen Berwaerts en Marc Van Meeuwen.

Afspraak: Turnhoutsebaan (= steenweg Diest – Molenstede – Veerle) op de parking gelegen tussen Okselaar en Veerle, vanuit Diest komende rechts om 9 u. – Einde omstreeks 12 u.

's Middags is er gelegenheid om gezellig samen warm te eten in Restaurant Afspanning “Den Eik”

Grensstraat 45 te Veerle. Ook hier kan aangesloten worden tussen 12.30 u. en 13.30 u.

➔ **Namiddagwandeling: Horst te St.-Pieters-Rode**

O.l.v. Johan Vandeplas wandelen we rond de vijvers van de middeleeuwse burcht, maar we trekken ook de uitgestrekte bossen in van de Hagelandse vallei. Tot een paar jaar geleden was het grootste deel nog gesloten voor het publiek. Nu kunnen we er genieten van de afwisseling van natuurlijk bos, moerassige stukken, vrijgemaakte valleigraslanden en resten van de populierenbossen die een tijd het landschap hebben beheerst. Naast de watervogels komen hier vooral bossoorten voor. Ook een gedeelte van het akkerlandschap zullen we doorwandelen wat weer andere soorten oplevert.

Afspraak: om 13.45 u. op de parking bij het kasteel van Horst te St.-Pieters-Rode.

Donderdag 18 oktober 2012

Infoavond met Jenny De Laet

Vogels van het stedelijk milieu / Effecten van klimaatwijzigingen

Opnieuw ontvangen we deze spreekster. Zij is doctor in de wetenschappen verbonden aan de Universiteit van Gent, gespecialiseerd in gedragsecologie en schrijfster van een 15-tal welbekende boekjes over diverse vogelsoorten (De

Roodborst dichtbij en veraf, Zwaluwen dapper frivool en bedreigd, Mussen een groen partij, De Ekster in zwart en wit ...). Zij is gespecialiseerd in de hedendaagse problematiek van de stadsvogels en hoe steden kunnen ageren om leefkansen te behouden door stadsnatuur te creëren of te verbeteren, o.a. door het principe van de lobbenstad. Verder is ze ook intens bezig met onderzoek over de gevolgen van klimaatwijzigingen. Over deze thema's neemt zij deel aan congressen in diverse uithoeken van de wereld. Bovenal is ze een vlotte vertelster. Waar? Gemeentelijke Bibliotheek te Boutersem, Kerkomsesteenweg 55, 3370 Boutersem. Organisatie i.s.m. de gemeentelijke BIB. Aanvang 20 u.

Zaterdag 20 oktober 2012

Autodagtocht

Autodagtocht De Panne - Nieuwpoort

In de voormiddag trekken we naar het reservaat Westhoek te De Panne. Duinen en

strand geven natuurlijk uitzicht op zee. Mits wat meeval met het weer kunnen we hier getuige zijn van stuwtrek van allerlei zangvogels boven de duinen. De grote aantallen worden gevormd door piepers, vinkachtigen, Lijsters, kwikken, wellicht enkele roofvogels en wie-weet-welke zeldzaamheden over land. Over zee en over het strand is er dan weer kans op doortrekkende ganzen, zee-eenden, jagers,

meeuwen, alkachtigen, misschien Jan-van-genten en zeker allerlei steltlopers...

In Nieuwpoort trekken we langs het reservaat bij de IJzermonding tot bij de Noordzee. Ook hier weer volop kansen op allerlei vogelsoorten, maar ook op zeehonden.

Aanvullend kunnen we een paar andere locaties bezoeken in dit westelijke deel van onze kust en dit volgens de berichten over in de regio aanwezige zeldzaamheden. De in deze regio bezochte plaatsen worden eventueel aangepast aan de omstandigheden.

Vertrek: Tienen parking Aarschotsepoort bij de kleine ring (stadszijde) om 6.30 u. – Leuven, Parking Bodart om 7 u. Terug omstreeks 20.30 u.

Zaterdag 3 november 2012

Varenbergwandeling te Lovenjoel

We volgen een bewegwijzerde wandeling uit de folder verkrijgbaar bij de dienst Toerisme te Bierbeek. Het traject dat we volgen, ongeveer 7,5 km lang, biedt afwisselende landschappen met heuvelachtige bosjes en valleigronden. We passeren het kasteelpark van Varenberg met zijn vijver rijk aan watervogels.

Wandelend door schilderachtige holle wegen, percelen bos en op rustige landbouwwegen, is het genieten van een prachtig stukje natuur in herfstkleuren. Vooral zangvogels, spechten en mogelijk een paar roofvogels.

Afspraak: op de parking van Carrefour (vroegere GB), Vlinderlaan te Korbeek-Lo om 9 u. Einde omstreeks 12 u. Goede wandelschoenen zijn voldoende.

Zaterdag 24 november 2012 Autodagtocht Linkeroever

We bezoeken in de voormiddag een aantal natuurcompensatiegebieden, er zijn er zo'n 14 op de Linkeroever, zoals het Groot Rietveld, het Paardenschor, de Verrebroekse plassen, Drijdijk, Hedwige-Prosperpolder enz. We zien wel in november welke plaatsen het interessants zijn: we gaan niet dezelfde plaatsen bezoeken als in het voorjaar op 4 februari (Roofvogelcursus). 's Middags verpozen we even in café het Angeluus in Prosperpolder en daarna passeren we langs een aantal observatiepunten op de Zeedijken bij het Verdronken Land van Saeftinghe tussen Baalhoek

en Oud-Doel, o.a. de kijkhut heeft zeker wat te bieden en niet alleen roofvogels zoals de kiekendieven: 120 Bruine en 20 Blauwe overwinteren in het schor. De Slechtvalk broedt aan de kerncentrale. De Zeearenden slapen soms in de bosjes. Er zijn ook grote getallen Kleine Zilverreigers (150), Kluten (100), Grutto's, Kleine Strandlopers, Groenpootruiters, Strandplevieren, Zilver- en Goudplevier, Drieteenstrandlopers, Bonte Strandlopers, Tureluurs, je zegt het maar en het zit daar wel ergens in de buurt...

We sluiten de dag af in café het Verdronken Land in Emmadorp !!!

Vertrek: Tienen, carpoolparking bij de oprit van de E40 om 7.30 u. of Leuven, Parking Bodart om 8 u. . Afspraak ter plaatse: langs de E34, parking bij de afrit 10 Vrasene / Kieldrecht, zijde Kieldrecht om 9 u. Terug omstreeks 19 u.

Begeleider Luc Cieters , tel. 0473 993 591.

Dinsdag 27 november 2012

Fotopresentatie te Aarschot - Geert Van de Vijver

Natuurreis Nieuw-Zeeland

Organisatie i.s.m. Afdeling Aarschot van Natuurpunt.

Deze avond leidt Geert van de Vijver ons naar onze tegenvoeters. Nieuw-Zeeland is één van 's werelds exclusiefste vogelbestemmingen. Het is het land van de niet-vliegende kiwi, zo typisch en zo uniek dat de Nieuw-Zeelanders hem gemaakt hebben tot hun nationaal symbool. De kiwi lijkt eigenlijk meer op een zoogdier dan op een vogel en is trouwens de enige vogelsoort op aarde waarbij de neusgaten zich bevinden op het uiteinde van de snavel waardoor hij prooien tot 15 cm onder de grond kan waarnemen. Geert vertelt: "Wat mij naar Nieuw-Zeeland heeft gedreven is vooral de rijkdom aan zeevogels: 84 verschillende soorten zeevogels komen er broeden. Hiervan is 50 % endemisch. Nieuw-Zeeland is trouwens het enige land op aarde waar een albatrossoort op het vasteland broedt, namelijk de Koningsalbatros met een spanwijdte van 3.5 meter. Nog leuk om weten is dat je hier 11 van de 22 albatrossoorten kan observeren en dit op één enkele trip vanuit Kaikoura. Wat je op deze plaats in 3 uur te zien krijgt, daar doe je elders op aarde een paar jaar over."

Wil je nog meer te weten komen over dit fantastische land met zijn prachtige landschappen, gletsjers, geisers, vulkanen, tropische stranden... dan is deze fotopresentatie hiervoor de uitgelezen kans.

Waar en wanneer? Parochiezaal Bekaf, in de Bekaflaan te Aarschot. Aanvang om 20 u. We vragen een bescheiden toegangsgeld van 2 euro ten bate van een plaatselijk natuurproject.

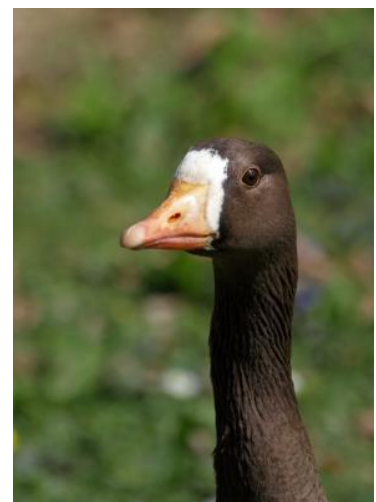
Zaterdag 8 december 2012

Ganzengebieden Damme en Uitkerkse Polders

Als afsluiter van de cursus "Vogels het jaar rond" trekken we naar de West-Vlaamse polders. In de streek van Damme overwinteren duizenden ganzen, vooral Kolgans en Kleine Rietgans. Van deze laatste overwinteren hier tot 90 % van de wereldpopulatie. We bezoeken dit gebied o.l.v. Wim Jans, bioloog en vogelkenner.

's Middags eten we in bezoekerscentrum 'De Groenwaecke'. Daarna trekken we de Uitkerkse Polders in, een uitgestrekt natuurgebied van ongeveer 300 ha met een vijftal schuilhutten en één van de rijkste vogelgebieden in

* **Bustocht** *

ons land. Kansen op Wulp, Bergeend, Pijlstaart, Tureluur, Zwarte Ruiter, Bruine Kiekendief, Kleine Zilverreiger, Watersnip, ...

Vertrek: Rotselaar, carpoolparking bij uitrit 21 van E314 bij rondpunt

Aarschotsesteenweg / Steenweg op Holsbeek om 6.40 u. – Leuven, parking Bodart om 7 u. – Tienen: carpoolparking bij E40 om 6.30 u. (met auto's tot Leuven).

Terug omstreeks 20 u.

Inschrijven door storten van 25 euro op rekening van de Vogelwerkgroep: 330-0116265-16 of IBAN: BE72 3300 1162 6516 met vermelding "Damme Uitkerke + gekozen opstapplaats". Graag vóór 25 november. Cursisten van de cursus te Leuven gratis.

Zaterdag 15 december 2012

Voormiddagwandeling - Rood Klooster te Oudergem

Het Rood Klooster in Oudergem is één van de 5 natuurgebieden van het Zoniënwoud in de groene rand rond onze hoofdstad. Het gebied rond dit prachtig klooster uit de 15de eeuw, bijna volledig gerestaureerd in de afgelopen jaren, bestaat uit 5 vijvers, moerassen en aangrenzend de loof- en naaldbossen van het Zoniënwoud.

Een groot aantal watervogels vindt hier het jaarrond zijn thuis, o.a. de Krooneend is hier een vaste gast, maar ook grote aantallen andere eenden, reigers, meeuwen, ... zijn hier mensvriendelijk en goed zichtbaar (telescoop is geen must). Nog een heel leuke, unieke ervaring (zeker ook voor de fotografen) is de voederplaats aan de rand van het bos, waar soorten als Boomklever, Matkop, Zwarte Mees, ... tot op enkele meters naderen, en niet schrikken van de menselijke aanwezigheid, integendeel. De Siberische Grondeekhoorn (helaas een exoot..) is hierbij een aaibaar extraatje. Aansluitend volgt nog een rondwandeling door het Zoniënwoud zelf. Afspraak: Leuven, Parking Bodart 8.15 u. – Tienen, carpoolparking bij de E40 om 8.15 u. Samenkomst te Oudergem parking bij Rood Klooster, Rood Kloosterstraat (rue Rouge Cloître) om 9 u.

INFO ACTIVITEITEN

Marcel Jonckers ☎ 0497 44 72 33
Jan Wellekens ☎ 0497 799 367

Peter Collaerts ☎ 0477 370 450
Luc Cieters ☎ 0494 916 862

Iedereen is welkom op al onze activiteiten.

Voor de uitstappen maken we gebruik van eigen wagens tenzij anders vermeld.
Kostendelend meerijden kan.

Meenemen: laarzen, kijkers, vogelgidsen en picknick voor dagtochten.

Voor bustochten gelieve ruim vooraf in te schrijven door betaling op rekening van
Vogelwerkgroep Oost-Brabant, Waaibergstraat 26 / 5, 3300 Tienen - IBAN BE72
3300 1162 6516 – BIC: BBRU BE BB.

De voorziene stopplaatsen worden niet aangedaan indien er geen melding is vooraf.
Geef bij inschrijving telkens op: reisdoel, je naam en opstapplaats.

“Ons Vogelblad”

Wie nog beter op de hoogte wil blijven van de activiteiten van onze
Vogelwerkgroep Oost-Brabant van Natuurpunt neemt best een abonnement op
"Ons Vogelblad".

Dit tijdschrift wordt 4 keer per jaar uitgegeven, telt van 48 tot 64 blz. per keer en is
volledig gewijd aan onze vogelwereld, vogelrijke gebieden, vogelstudies,
bijzondere waarnemingen, soort in de kijker, vogelgedrag en ecologie, uitstappen
en algemene vogelthema's.

Het abonnementsgeld voor een jaargang bedraagt 12 euro voor leden van
Natuurpunt of 14 euro voor niet-leden, afzonderlijk te betalen op rekening
van de Vogelwerkgroep, Waaibergstraat 26 / 5 te 3300 Tienen - IBAN: BE24 3300
1135 7138 – BIC: BBRU BE BB

Vogelwerkgroep Oost-Brabant

coördineert activiteiten rond vogels in de regio.

We werken rond OBSERVEREN, STUDIE, EDUCATIE en BESCHERMING.

Studieprojecten waaraan u kan meewerken zijn: Watervogeltellingen,

Roofvogeltellingen, Inventarisaties, PTT-project, Project Bijzondere Broedvogels.

Beschermingsprojecten lopen vnl. rond uilen, zwaluwen en akkervogels.

MEER INFO is te vinden op onze website www.vogelwerkgroep-oost-brabant.be